

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ КРАЇН У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР

**Матеріали XI Міжнародної
науково-практичної конференції**

13 грудня 2024 року

Київ 2024

Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 13 грудня 2024 р. / За заг. ред. д.е.н., професора Калініної С.П. — Київ: МДУ, 2024. — 132 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь науковці, викладачі, фахівці-практики, здобувачі вищої освіти.

Основні напрями роботи конференції:

- Безпекова складова соціально-економічного розвитку країн світу;
- Розвиток інтеграційних процесів в умовах військово-політичного конфлікту;
- Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації;
- Інноваційно-інвестиційна діяльність країн світу;
- Забезпечення конкурентоспроможності національних економік;
- Проблеми забезпечення сталого розвитку;
- Особливості повоєнного відновлення економіки України.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. Обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції у сфері вивчення особливостей інтеграції країн у систему світогосподарських зв'язків;
2. Розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин країн світу.

МІТЮШКІНА Х.С.,

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри раціонального природокористування
та охорони навколишнього середовища,
Маріупольський державний університет

МІТЮШКІНА З.П.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»,
Маріупольський державний університет

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Як показує час, сучасність вимагає формування нового соціально-економічного устрою, який має відповідати вимогам часу, а саме усувати всі нерівності, сприяти формуванню та розвитку середнього класу, створити «справедливу» базу доступу до ресурсів, особливо тих, кількість яких обмежена та постійно знижується, та ін. Варто відзначити, що формування нової економічної системи має бути синергетичним ефектом від взаємодії політичної, економічної, національної, соціальної, культурної, етнічної та інших складових. І все-таки неможливо створити один «рецепт» економічного розвитку, застосування якого б дало змогу розвиватися всім без винятку національним економікам [1].

Якщо розглядати економіку України, в якій протягом тривалого часу не сформовано основних напрямів економічного розвитку, варто відзначити, що їх визначення не гарантує стрімкого розвитку економіки. Адже потрібно здійснити ряд ефективних реформ, які б посприяли розвитку визначених перспектив [1].

Сучасна економіка України перебуває в кризовому становищі. Недосконалість нормативно-законодавчої бази, соціально-політична нестабільність, відтік іноземних інвестицій, війна з Росією призвела до поглиблення кризових явищ та дисбалансу основних макроекономічних показників. Одночасно, комплексна взаємодія цих факторів та відсутність належних заходів стабілізації макроекономічного середовища не лише підсилює процес занепаду економіки, а й спричиняє дестабілізацію усіх її процесів. Тому дослідження питань достовірності аналізу макроекономічних показників, їх динаміки, структури, методів розрахунку та факторів, що на них впливають, є актуальними [2].

Єдиного шляху виходу з кризи не лише для України немає, але є сукупність заходів, запровадження яких сприятиме вирішенню кризового стану, а саме:

- зацікавленість держави у відродженні національного виробництва шляхом встановлення обмежень на імпорتنі товари та створення умов для ефективного розвитку вітчизняного бізнесу;
- вихід вітчизняних товаровиробників на міжнародні ринки;
- зміна орієнтирів слідування за течіями на світовому ринку;
- переорієнтація цінностей;

- вибір та реалізація пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної економічної системи;
- створення ефективної ресурсної бази; – застосування новітніх технічних та інформаційних технологій;
- детінізація економіки та створення зон вільної конкуренції;
- створення духу нації та її культури тощо [1].

Отже, можна виділити фактори, що стримують економічне зростання:

1. Сировинна модель економіки, яка має прояв у виснаженні запасів природних ресурсів; низьких темпах науково-технічного прогресу; схильність до «голландської хвороби». На підтвердження цього фактору було проведено аналіз торгівельної структури експорту України за період 2013 та 2023 років (рис.1 та рис. 2) [3].

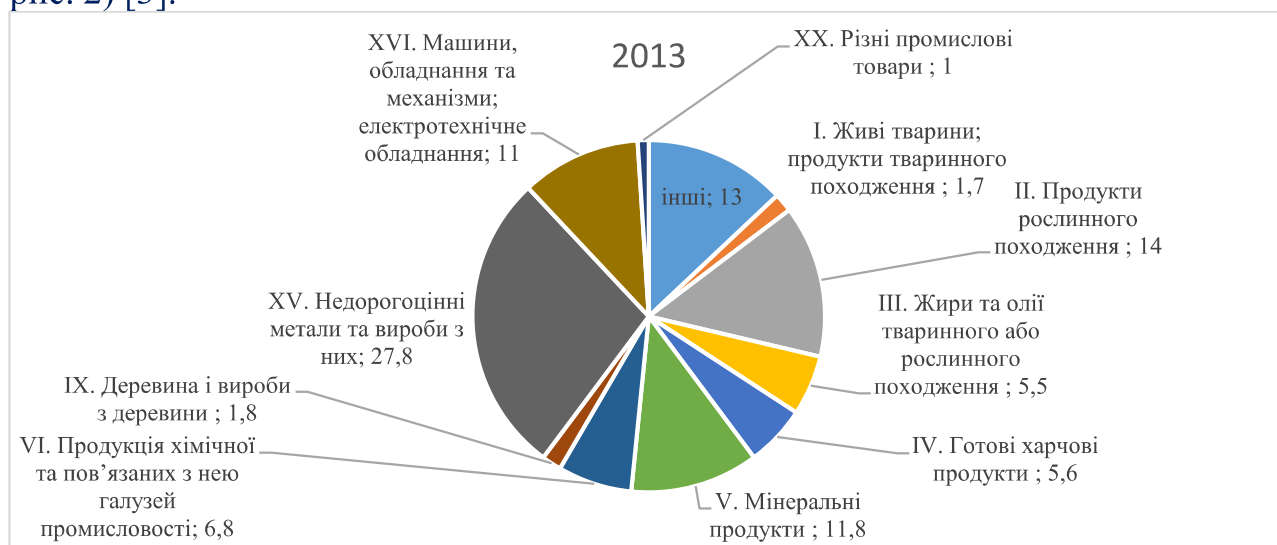

Рис. 1. Структура зовнішньої торгівлі України у 2013 р., %

Рис. 2. Структура зовнішньої торгівлі України у 2023 р., %

Порівняння структури торгівлі за 10 років виявило суттєві зміни, проте сировинні товари продовжують займати ключові позиції.

2. Низька інвестиційна та інноваційна активність, що проявляється в відставанні НТП від технологічно розвинутих країн; низької конкурентоспроможності вітчизняних виробників; великій кількості імпорту (за 2023 рік обсяг імпорту майже вдвічі перевищував експорт)

3. Демографічна криза, яка характеризується старінням населення та скороченням чисельності, в останні роки також у зв'язку з вимушеною міграцією; браком кваліфікованих трудових ресурсів та диспропорціями на ринку праці.

Отже, посилення економічного зростання України потребує тісної взаємодії державного регулювання та фінансово-економічного механізму, ефективна взаємодія яких має бути направлена на відтворення національного виробничого та наукового потенціалів, розвиток вітчизняного товаровиробника, що призведе до економічного росту і, як наслідок, до створення конкурентної національної економічної системи .

Список використаних джерел:

1. Проблеми та перспективи розвитку економіки України в сучасній світовій економічній системі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/13052/1/Kalicheva.pdf>

2. Сучасні проблеми дослідження макроекономічних показників у контексті розвитку економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/10-2016/168.pdf>

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

УХАНОВА І.О.,

кандидат економічних наук, доцент,
завідуюча кафедрою міжнародних економічних відносин,
Одеський національний економічний університет

ГУРІНА А.Ю.,

здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»,
Одеський національний економічний університет

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

Залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) є пріоритетним напрямом економічної політики України протягом років незалежності, воно дозволяє отримати певні вигоди у вигляді позитивного сальдо платіжного балансу, активізації підприємницької діяльності, модернізації технологій, збільшення експортної діяльності, зменшення імпортозалежності, реалізації інвестиційних